

Mál nr. 12/2023**Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila (V): Vátryggingafélag Íslands hf.****Heiti vátryggingar: Hestatrygging.****Gildissvið vátryggingarskilmála.****Gögn.**

1. Málskot, dags. 13. janúar 2023 ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V, dags. 27. janúar 2023.
3. Bréf lögmanns M, dags. 16. febrúar 2023 ásamt dýralæknisvottorði dags. 8. febrúar 2023.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að hryssa í eigu M slasaðist í ágúst 2020 og afleiðingar þess voru máttleysi og helti. Með tjónstilkynningu dags. 6. janúar 2022 var V tilkynnt um tjón þar sem gerð var grein fyrir slysinu sem og að hryssan hefði verið aflífuð 17. nóvember 2021. Frá slysinu í ágúst 2020 hafði hryssan verið meðhöndluð með verkja- og bólgueyðandi lyfjum þar sem hún var fylfull þegar slysið varð. Til þess að halda lífi í folaldinu, sem hryssan kastaði sumarið 2021, og tryggja að það kæmist á legg var hryssan ekki aflífuð fyrr en í nóvember 2021. Í vottorði frá dýralækni sem aflað var vegna málskots þessa, dags. 8. febrúar 2023 kemur fram að dýralæknirinn taldi meðferðina forsvaranlega m.t.t dýraverndunarsjónarmiða, en við aðrar aðstæður hefði hann ráðlagt aflífun strax.

M telur að bótaskylda sé fyrir hendi úr hestatryggingu hjá V og vísar til vátryggingarskilmála þar sem kemur fram að greiddar séu bætur ef hestur deyr af völdum sjúkdóms eða slyss eða ef hestur er svo sjúkur eða slasaður að tafarlaus aflífun er ráðlögð af dýralækni, þar sem lækni meðferð bryti í bága við dýraverndunarsjónarmið, sbr. gr. 1.1 og 1.2 í VII. kafla vátryggingarskilmála hestatryggingar sem fjalla um svokallaða takmarkaða líftryggingu. M telur að aðstæður vegna afleiðinga slyssins hafi verið sérstakar og vísar til vottorðs dýralæknis um að aflífun hefði verið ráðlögð strax hefði hryssan ekki verið fylfull.

V hefur hafnað bótaskyldu og telur skilyrði gr. 1.1 og 1.2 ekki uppfyllt þar sem hryssa M hafi ekki dáið af völdum sjúkdóms eða slyss eða að tafarlaus aflífun hafi verið ráðlögð af dýralækni. Það hafi liðið eitt ár og þrír mánuðir frá slysi fram að aflífun og það hafi ekki verið tekið ákvörðun um þá aflífun fyrr en 17. nóvember 2021. Einnig bendir V á að í gr. 1.9 í vátryggingarskilmálum komi fram að ekki séu greiddar bætur ef hestur deyr eða þarf að aflífa hann vegna heltis, sem hafi verið ein ástæða aflífunar hryssu M. Einnig vísar V til þess að tölvupóstur um höfnun bótaskyldu hafi verið sendur til M 13. janúar 2022 og málskot hafi ekki verið sent til úrskurðarnefndar fyrr en 13. janúar 2023 og hafi því ekki verið sent innan árs frá móttöku höfnunarbréfs í skilningi 2. mgr. 124. gr. laga um vátryggingarsamninga.

Í viðbótarathugasemddum M til nefndarinnar er því hafnað að málskot sé of seint fram komið og seinna vottorð dýralæknis dags. 8. febrúar 2023 sýni að við aðrar aðstæður en þær að hryssan var fylfull hefði hann ráðlagt aflífun strax. Einnig hafnar M því að hryssan hafi verið hölt í skilningi gr. 1.9 í vátryggingarskilmálum.

Álit.

Ágreiningur þessa máls varðar það í fyrsta lagi hvort málskot sé of seint fram komið laga um vátryggingarsamninga, en tilvísun V til 2. mgr. 124. gr. á ekki við þar sem hestatrygging telst ekki vera persónutrygging. Til skoðunar getur hins vegar komið hvort ársfrestur 2. mgr. 51. gr. sömu laga, sem fjalar um skaðatryggingar, hafi verið liðinn þegar málskot barst nefndinni. Í því ákvæði segir: „Ef félagið hafnar kröfu vátryggðs í heild eða að hluta glatar hann rétti til bótanna ef hann hefur ekki höfðað mál eða krafist meðferðar málsins fyrir úrskurðaraðila samkvæmt lögum um úrskurðaraðila á sviði neytendamála innan árs frá því að hann fékk sannanlega tilkynningu um að kröfu hans væri hafnað. Í slíkri tilkynningu er skylt að geta framangreinds frests, með hvaða hætti unnt er að rjúfa hann og afleiðinga þess að ekki er aðhafst fyrir lok hans.“ Af gögnum málsins verður ekki skýrlega ráðið að M hafi sannanlega fengið tilkynningu hinn 13. janúar 2022 um að kröfu hans hafi verið hafnað þó tölvupóstur hafi verið sendur þann dag. Verður að gefa móttakanda tölvupósts svigrúm til að móttaka slíkan póst og ekki ósanngjarnt að það sé alla vega sólarhringur. Þannig er málskot ekki of seint fram komið að mati nefndarinnar.

Í öðru lagi er ágreiningur um hvort dauði hryssu M hafi verið vegna atvika sem gildissvið takmarkaðrar líftryggingar í VII. kafla hestatryggingar V. Í ákvæðum gr. 1.1 er tiltekið að greiddar séu bætur ef hestur deyr af völdum sjúkdóms eða slyss, en ekki verður litið svo á að það ákvæði sé uppfyllt þar sem hryssa M dó ekki vegna slyssins heldur var aflífuð. Í gr. 1.2 er kveðið á um greiðsluskyldu V ef um tafarlausa aflífun er að ræða vegna þess að hestur er svo sjúkur eða slasaður að slíkt er ráðlagt af dýralækni. Ljóst er að aflífun hryssu M átti sér ekki stað fyrr en um 15 mánuðum eftir slys hennar og er sá langi tími utan við hugtakið tafarlaust.

Þá kemur til álita hvort gögn málsins, þá sérstaklega vottorð dýralæknis frá 8. febrúar 2023 um að hann hefði ráðlagt aflífun strax ef hryssa M hefði ekki verið fylfull, dugi til að uppfylla skilyrði orðalags vátryggingarskilmála um tafarlausa aflífun. Í því samhengi verður að líta til þess að orðalag vátryggingarskilmálanna er skýrt og vottorð dýralæknisins um atvik lá ekki fyrir fyrr en í síðasta mánuði, það er eftir að ágreiningur M og V kom upp. Ekki liggja fyrir skýr gögn frá ágúst 2020 um að tafarlaus aflífun hefði verið framkvæmd. Sönnunarbyrði um að tjón M falli undir gildissvið hestatryggingar V hvílir á M og verður M að bera hallann af sönnunarskorti og á því ekki rétt á bótum úr hestatryggingu sinni hjá V.

Niðurstaða.

M eiga ekki rétt til bóta úr hestatryggingu hjá V.

Reykjavík, 14. mars 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir